

Luxemburg, 25 juni 2018
(OR. en)

10027/18

COAFR 160
MOG 38
MAMA 94
CFSP/PESC 596
CSDP/PSDC 359
COHAFA 46
COHOM 87

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Hoorn van Afrika/Rode Zee - Conclusies van de Raad (25 juni 2018)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over de Hoorn van Afrika/Rode Zee, aangenomen tijdens de 3628e zitting van de Raad, van 25 juni 2018.

Conclusies van de Raad over de Hoorn van Afrika/Rode Zee**[Rode Zee]**

1. De oevers van de rode Zee zijn, in geopolitiek en strategisch opzicht, van kapitaal belang geworden voor de wereldhandel, de regionale economische groei en de algehele stabiliteit van de regio. De recente ontwikkelingen in de omliggende regio hebben de onderlinge verbanden en afhankelijkheid over de Rode Zee heen duidelijk aangetoond, en het zowel dringend als opportuun gemaakt om oude banden opnieuw aan te halen en een gemeenschap van gedeelde belangen, handel, investeringen en veiligheid op te bouwen. De Europese Unie (EU) wil contacten onderhouden met alle relevante actoren en aan een dergelijke onderneming deelnemen.
2. De stabiliteit van de Hoorn van Afrika en de vrijheid van scheepvaart van de Indische Oceaan over de Rode Zee naar de Middellandse Zee, die beide cruciaal zijn voor Europa, worden door de ontwikkelingen in de regio van de Rode Zee bedreigd. Het streven naar invloed en strategische middelen, gecombineerd met de toenemende militarisering van de Rode Zeekust, vormt een steeds groter risico voor de regio, met mogelijke wereldwijde gevolgen. Het conflict in Jemen vergroot de regionale spanningen en vormt een bedreiging voor de veiligheid van zijn buurlanden, terwijl het dramatische humanitaire gevolgen veroorzaakt die zowel in het land zelf als in de omliggende regio tot nog meer verplaatsingen van de bevolking kunnen leiden. Samen met de huidige crisis in de Golf heeft dit mogelijk een rechtstreekse invloed op de veiligheidssituatie en de stabiliteit op lange termijn op en rond de Rode Zee.

3. De vrede, veiligheid en ontwikkeling van de ruimere regio is gediend met meer samenwerking, niet met meer concurrentie. Het gebrek aan een goed georganiseerd en inclusief regionaal forum voor dialoog en samenwerking rond de Rode Zee vertraagt de vooruitgang op tal van gebieden, waaronder economische integratie en regionale vrede en veiligheid. Het belang van de scheepvaartroute door de Rode Zee, het overloopeffect van de Golferisis en van het conflict in Jemen, en de aanhoudende kwetsbaarheid van de Hoorn van Afrika onderstrepen de noodzaak van een dergelijk forum. Gezien Europa's jarenlange inzet voor en investering in voorspoed en stabiliteit in de regio pleiten wij voor de dringende oprichting van een dergelijk forum.
4. De EU zal intensiever samenwerken met alle landen in de regio van de Rode Zee, evenals met andere relevante regionale en internationale actoren, om de dialoog aan te moedigen en de negatieve invloeden op de stabiliteit van de regio te beperken. Er zou onder meer kunnen worden samengewerkt rond conflictpreventie, maritieme veiligheid, milieubescherming, interregionale handel, het ontwikkelen van infrastructuur en van havens, het bevorderen van de blauwe economie, voedselzekerheid, menselijke mobiliteit in de hele regio van de Rode Zee en het aanpakken van de onderliggende oorzaken van irreguliere migratie. De bestrijding van terrorisme, goederen- en mensensmokkel, en de toenemende wereldwijde gevolgen van georganiseerde misdaad en gewelddadig extremisme verdienen bijzondere aandacht. De samenwerking op het gebied van de maritieme veiligheid zal voortbouwen op de EU-strategie voor maritieme veiligheid en het bijbehorende actieplan, op de lessen die zijn getrokken uit de integrale aanpak van de EU bij conflicten en crises in de Hoorn van Afrika, alsook op het werk van operatie Atalanta, EUCAP Somalia en de Contactgroep piraterij voor de kust van Somalië, die aanzienlijk hebben bijgedragen tot de bestrijding van piraterij.

[Hoorn van Afrika]

5. Het toegenomen geopolitieke en economische belang van de Hoorn van Afrika leidt tot nieuwe kansen voor de landen in de regio en hun partners. In de afgelopen tien jaar heeft de EU, door middel van politieke dialoog en een actieve inzet, missies in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) en gerichte bijstand voor ontwikkelingssamenwerking, belangrijke stappen gezet om de vrede, stabiliteit, duurzame en inclusieve groei en voorspoed in de hele Hoorn van Afrika te ondersteunen en te bevorderen. De EU zal, met inzet van alle beschikbare instrumenten, blijven werken aan het versterken van de inter- en intraregionale samenwerking met partners in heel de regio.
6. De EU is ten eerste bezorgd over de omvang van de humanitaire crisis in de Hoorn van Afrika, in het bijzonder met betrekking tot voedselzekerheid, de mogelijkheden om in levensonderhoud te voorzien en de toegang tot water, en dit in een regio die kampt met terugkerende natuurrampen, klimaatverandering, grootschalige conflicten en gedwongen verplaatsing van de bevolking. Als de grootste verstrekker van humanitaire hulp zal de EU, met het oog op de versterking van hun weerbaarheid, steun blijven bieden aan de miljoenen getroffen kwetsbare mensen. De EU verzoekt de verantwoordelijke regeringen meer levensreddende bijstand en bescherming te bieden, en daarbij op de problematiek van seksueel en gendergerelateerd geweld in te gaan, met name voor de 4 miljoen vluchtelingen, 10 miljoen ontheemden in eigen land, hun gastgemeenschappen, vrouwen, kinderen en personen met een handicap.
7. De versterking van regionale capaciteit ter bevordering van veiligheid, vrede en welvaart vormt de kern van de integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU. De EU is al lang voorstander van de Intergouvernementele Ontwikkelingsautoriteit (IGAD) en haar visie om het belangrijkste instrument voor het bewerkstelligen van vrede, welvaart en regionale integratie te worden. De EU zal blijven samenwerken met de leiders van de IGAD wanneer zij een nieuwe impuls geven aan haar structuren en lidmaatschap en haar prioriteiten en mandaat vorm geven, waardoor de Autoriteit als doeltreffend instrument kan optreden voor een collectieve respons op de nieuwe mondiale uitdagingen voor de regio.

8. De EU moedigt alle internationale partners, met name de Verenigde Naties, de Afrikaanse Unie en de Liga van Arabische Staten, aan alles in het werk te stellen om de stabiliteit en voorspoed van de hele regio te versterken. De EU benadrukt het belang van een nauwe internationale en regionale coördinatie, vooral in het kader van de werkzaamheden van de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de Hoorn van Afrika, om deze doelstellingen gemakkelijker te bereiken.
9. De toekomst van de regio ligt in de gehechtheid aan de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, democratie, goed bestuur, stabiliteit en veiligheid voor alle mensen, evenals aan inclusieve en duurzame groei en economische integratie op regionaal niveau. Deze beginselen vormen de leidraad voor de betrekkingen van de EU met de Hoorn van Afrika. In dit verband prijst de EU de recente concrete stappen door de leiders van Ethiopië naar meer inclusiviteit met een grotere politieke vrijheid en hervormingen, en is zij bereid steun te verlenen aan verdere inspanningen. De EU is ook ingenomen met de belangrijke stappen in Kenia, en moedigt beide landen, die resoluut hun binnenlandse uitdagingen aangaan, aan vooruitgang te blijven boeken bij het nastreven van deze beginselen, ook wat de hervorming van het kiesstelsel betreft. Beide landen hebben de basis gelegd voor een dynamische toekomst die de toon kan zetten voor een hele regio. De EU nodigt alle landen in de regio uit in hun streven naar grondwettelijke, electorale en stabiliserende processen, lessen te trekken uit deze ervaringen en hun interne geschillen op te lossen. De EU onderstreept het belang van een duurzame en inclusieve vredesregeling die zorgt voor veiligheid en beveiliging en een eind maakt aan het lijden van de bevolking van Zuid-Sudan, en zij zal in dat kader blijven samenwerken met de Zuid-Sudanese autoriteiten en de IGAD, onder meer via het High Level Revitalisation Forum.

10. Somalië, dat lange tijd beschouwd werd als het epicentrum van de instabiliteit in de Hoorn van Afrika, is op weg naar zinvolle verandering. Dit is mogelijk dankzij de recente inspanningen van de federale regering van Somalië en de federale lidstaten, onder meer door een vergadering van de Nationale Veiligheidsraad in juni (de eerste sinds februari 2018), evenals door de missie van de Afrikaanse Unie in Somalië (AMISOM) die een essentiële rol heeft gespeeld bij het scheppen van een ruimte van veiligheid. De EU heeft Somalië in belangrijke mate geholpen om een aanslepend conflict te boven te komen en is vastberaden haar krachtig engagement voort te zetten. Verdere eigen verantwoordelijkheid van Somalië is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat deze positieve ontwikkelingen zich blijven voortzetten, zowel op federaal als op regionaal niveau. De internationale gemeenschap wil op 16 en 17 juli 2018 in Brussel samenkomen voor het Somalia Partnership Forum (SPF). Dit vloeit voort uit de toezeggingen die zijn gedaan tijdens de conferentie over Somalië in mei 2017 in Londen en het SPF in Mogadishu in december 2017. Het SPF zal de gelegenheid bieden om de geboekte vooruitgang in Somalië onder de aandacht te brengen, toekomstige prioriteiten vast te leggen en toezeggingen over politieke hervormingen te doen, onder meer een herziening van de grondwet, "één persoon, één stem"-verkiezingen in 2020/2021 en het proces van nationale verzoening, evenals economisch herstel, de hervorming van de veiligheidssector en de humanitaire respons. De EU verwelkomt de resultaten van de rondetafelconferentie van hoge ambtenaren tijdens de voorjaarsvergaderingen van de Wereldbank in april 2018 waarbij gestreefd werd naar een normalisering van de betrekkingen met internationale financiële instellingen die toegang hebben tot de internationale financiële markten en, uiteindelijk, naar schuldverlichting. De EU is een groot voorstander van een geleidelijk en op voorwaarden gebaseerd overgangsplan voor de overdracht van beveiligingstaken van AMISOM aan de Somalische veiligheidstroepen, met duidelijke streefdata en een duurzame financiering voor AMISOM. De EU vraagt aan alle partners van Somalië in Afrika, in het bijzonder aan de landen die troepen leveren aan AMISOM, de landen van de ruimere regio van het Midden-Oosten en de landen daarbuiten, Somalië op een alomvattende, transparante en gecoördineerde manier te steunen in zijn inspanningen inzake wederopbouw en de veiligheid van het land te versterken ten voordele van zijn hele bevolking.

11. In deze nieuwe geopolitieke context is het oplossen van het langdurige conflict tussen Ethiopië en Eritrea van wezenlijk belang voor de algehele stabiliteit en ontwikkeling in de Hoorn van Afrika. De EU verwelkomt de recente aankondiging van de heersende coalitie in Ethiopië dat zij het Akkoord van Algiers, het besluit van de grenscommissie en het besluit van Eritrea om een delegatie naar Addis Abeba te zenden, onverkort zal uitvoeren, en roept alle betrokken partijen op om constructief bij te dragen tot de vooruitgang. Als getuige van het vredesakkoord van Algiers is de EU bereid Ethiopië en Eritrea bij te staan op hun weg naar verzoening.
 12. De Nijl is van politiek, economisch en historisch belang voor de regio. Zijn wateren zijn een bron van gemeenschappelijke welvaart voor de 11 landen die het stroomgebied delen. Zonder samenwerking en coördinatie kunnen geschillen over het gebruik van de rivier echter de spanningen in de regio mede doen oplopen. Gezien de sterke bevolkingsgroei in de regio en de gevolgen van de klimaatverandering is de EU ingenomen met de lopende inspanningen van de landen om een dialoog aan te gaan over de beste manieren om samen te werken en overeenstemming te bereiken over kwesties van wederzijds belang. De EU is ook ingenomen met de lopende trilaterale gesprekken tussen Egypte, Ethiopië en Sudan over de Grand Ethiopian Renaissance Dam. De EU staat klaar om, op verzoek van alle partijen, steun te verlenen aan verdere samenwerking met betrekking tot de Nijl.
-